

SAMRÅD I ERU DEN 15. MAJ 2025 – N-P STILLET EFTER ØNSKE FRA LISBETH BECH-NIELSEN (SF).

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

Samrådsspørgsmål N

Mener ministeren, at det er skadeligt for tilliden til vores finansielle tilsyn, at der findes et parallelt system, og at en privat virksomhed kan undersøge sig selv som det skete med Danske Bank? Der henvises til artiklen ”Fortrolige dokumenter kaster nyt lys over tidligere topchefs rolle i Danske Banks hvidvasksag: »Meget væsentlige« oplysninger var udeladt i advokatrapport”, berlingske.dk, den 10. marts 2025.

Samrådsspørgsmål O

Mener ministeren, at det er problematisk, at offentligheden forholdes centrale oplysninger i rapporten fra advokatfirmaet Bruun & Hjejle om ledelsen i Danske Banks ageren i forbindelse med hvidvasksagen fra 2017? Der henvises til rapporten ”Rapport om non-resident porteføljen i Danske Banks estiske filial”, Bruun & Hjejle, den 19. september 2018, og til artiklen ”Fortrolige dokumenter kaster nyt lys over tidligere topchefs rolle i Danske Banks hvidvasksag: »Meget væsentlige« oplysninger var udeladt i advokatrapport”, berlingske.dk, den 10. marts 2025.

Samrådsspørgsmål P

Mener ministeren, at hvidvasksagen i Danske Bank (2017-2018) giver anledning til at se på reglerne for bestyrelsesmedlemmers juridiske ansvar for at vurdere strategiske risici og muligheder i sager som denne?

[Indledning]

Danske Banks hvidvasksag var en dybt alvorlig sag.

Sagen vakte stor opmærksomhed. I Danmark og i udlandet. Og med god grund. Det er en sag, som man slet ikke kan forvente af Danmarks største bank.

Derfor er sagen også blevet undersøgt grundigt af en række myndigheder. Finanstilsynet har givet både påbud og påtaler. Og de har udtalt meget alvorlig kritik.

Danske Bank blev ligeledes idømt en bøde på 15 mia. kr. Det er en historisk stor bøde – også set i et internationalt perspektiv.

Sagen har også haft konsekvenser for dem, der sad i bankens ledelse. Dem, der havde ansvaret for at sikre, at loven blev overholdt, er ikke længere ansat i banken.

[Skærpet lovgivning]

I Folketinget har vi også taget sagen meget alvorligt. Vi har i bred enighed skærpet lovgivningen markant.

Vi har blandt andet skærpet kravene til egnethed og hæderlighed for ledelsesmedlemmer inden for hvidvaskområdet. Også kaldt for fit & proper-krav.

Vi har strammet straffelovens regler om hvidvask og hæleri og gjort det lettere at stille ledelsen i en finansiel virksomhed strafferetligt til ansvar for grov ledelsessvigt.

Og så har vi også indført et markant højere bødeniveau for overtrædelser af hvidvaskloven.

[Stærkere myndigheder]

Men det er ikke alt. Vi har også givet myndighederne flere muskler at spille med.

Finanstilsynet og Justitsministeriet har fået tilført mange flere ressourcer til kampen mod finansiel kriminalitet.

I 2023 søsatte vi samarbejdsforummet ODIN. Det gav myndigheder og private aktører mulighed for at udveksle fortrolige oplysninger om mulig økonomisk kriminalitet. Og det har vist sig at være et særligt effektivt middel mod hvidvask.

De mange tiltag har allerede haft effekt. Vi har set historisk store bøder i nyere sager. Og vi har set en meget markant stigning i antallet af underretninger om mistænkelige transaktioner til Hvidvasksekretariatet.

Det vidner om en øget opmærksomhed – både fra bankernes side og fra alle de andre virksomheder, som er omfattet af hvidvaskreglerne.

For der er ingen, der har en interesse i en ny Danske Bank-sag.

[Samrådsspørgsmål N, om en privat virksomhed kan undersøge sig selv]

I samrådsspørgsmål N bliver jeg spurgt, om det er skadeligt for tilliden til vores finansielle tilsyn, at der findes et parallelt system, og at en privat virksomhed kan undersøge sig selv.

Danske Banks hvidvasksag var – som jeg allerede har slået fast – en meget alvorlig sag.

Derfor er det også vigtigt at understrege, at rapporten fra advokatfirmaet Bruun & Hjejle, som Danske Bank bestilte, på ingen måde har stået alene. Det ville også have været helt uacceptabelt i en sag af denne karakter og omfang.

En række myndigheder har gennemført deres egne meget grundige og omfangsrige undersøgelser af hele forløbet.

Og gennem de undersøgelser har offentligheden fået et stort indblik i sagen – og i ledelsens rolle i sagen.

Finanstilsynet gennemførte og offentliggjorde en omfattende undersøgelse af sagen i maj 2018. Altså fire måneder før bankens rapport.

Undersøgelsen kom med en række meget kritiske vurderinger af bankens ledelse og nøglemedarbejdere, herunder af den administrerende direktør.

Undersøgelsen byggede på et stort og solidt materiale og resulterede i en afgørelse med otte påbud og otte påtaler til banken.

Finanstilsynet offentliggjorde senere samme år en opfølgning på afgørelsen. Her fremgik det, at 11 direktører og andre medarbejdere med ledelsesansvar enten var fratrådt eller ville forlade banken snarest.

Og i august 2018 indledte den daværende Statsadvokat for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) en strafferetlig efterforskning mod Danske Bank.

Efterforskningen førte til, at banken i december 2022 fik en stor bøde, som offentligheden blev orienteret om.

Sideløbende gennemførte de amerikanske myndigheder en undersøgelse af sagen, som også resulterede i store bøder til banken.

At banken vælger at få foretaget og offentliggjort en ekstern gennemgang af forløbet, er op til banken selv.

Det centrale er, at myndighederne har lavet deres egne undersøgelser. Undersøgelser, der gik til bunds i sagen, og som er baseret på et meget omfangsrigt materiale.

[Samrådsspørgsmål O, om offentligheden forholdes centrale oplysninger i rapporten fra advokatfirmaet]

Der spørges i samrådsspørgsmål O, om jeg mener, at det er problematisk, at offentligheden forholdes centrale oplysninger i rapporten fra advokatfirmaet Bruun & Hjejle.

Oplysningerne drejer sig især om bankens daværende administrerende direktørs viden om og håndtering af hvidvasksagen.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at både Finanstilsynet og SØIK har haft adgang til et meget omfattende materiale om sagen – heriblandt oplysningerne fra Bruun & Hjejle.

Som jeg tidligere har nævnt, bestod Finanstilsynets afgørelse fra maj 2018 af meget kritiske vurderinger af ledelsens rolle i sagen. Det var altså oplysninger og vurderinger, som offentligheden blev informeret om.

Offentligheden blev også informeret om, at den tidligere administrerende direktør og otte tidligere ansatte i Danske Bank blev sigtet af SØIK i maj 2019.

Offentligheden har også fået kendskab til de sager, hvor banken fik historisk store bøder. Det gælder både sager kørt af danske og af amerikanske myndigheder.

Offentligheden har altså fået et væsentligt indblik i sagen og i ledelsens rolle.

Så på den baggrund tror jeg ikke, at offentligheden sad tilbage med et særligt positivt indtryk af hverken hvidvasksagen eller af ledelsens håndtering af sagen.

[Samrådsspørgsmål P om bestyrelsesmedlemmers ansvar]

Endelig er jeg blevet spurgt, om Danske Banks hvidvasksag giver anledning til at se på reglerne for bestyrelsesmedlemmers juridiske ansvar for at vurdere strategiske risici og muligheder i sager som denne.

Sagens alvor har ført til en række politiske initiativer.

I marts 2019 indgik et bredt flertal i Folketinget en aftale med 16 konkrete tiltag, der skulle styrke tilsynet med pengeinstitutter. Så vi bedre kan bekæmpe finansiell kriminalitet.

Der blev blandt andet nedsat en arbejdsgruppe. De skulle finde ud af, hvordan ledelsen i finansielle virksomheder i højere grad

kan holdes erstatnings- og strafferetligt ansvarlig ved overtrædelser af den finansielle lovgivning.

På baggrund af en betænkning fra arbejdsgruppen vedtog et bredt flertal i Folketinget i april 2023 et lovforslag, der bl.a. skærper ledelsesansvaret i finansielle virksomheder.

De centrale elementer i lovændringen var:

At det skal være lettere at stille ledelsen i en finansiell virksomhed strafferetligt til ansvar for grove ledelsessvigt.

At der indføres en skærpet bevisbyrde for bankens ledelse, når banken lider tab på aftaler med ledelsesmedlemmer.

At ledelsens tilsidesættelse af interne politikker og retningslinjer skal tillægges større vægt i vurderingen af ledelsens erstatningsansvar.

[Afslutning]

Danske Banks hvidvasksag i Estland var dybt uacceptabel. En sag af den karakter og omfang skal have store konsekvenser – og det har den også fået.

Jeg glæder mig over, at der har været bred politisk opbakning til nødvendige opstramninger, som bidrager til at styrke tilliden til den finansielle sektor.

Tak for ordet.